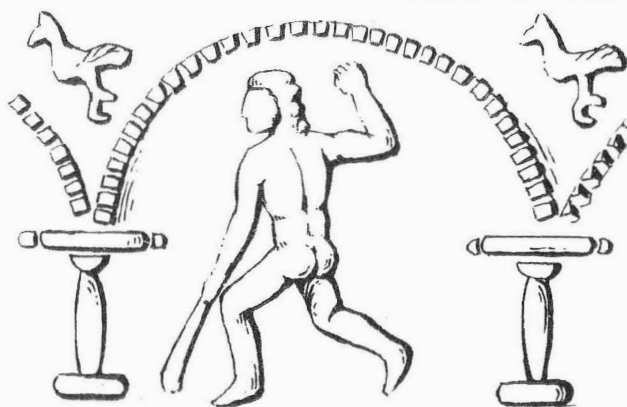

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Výzkum základů kostela sv. Trojice v Mor. Krumlově.

Za válečných událostí byl bombardováním poškozen a později zcela stržen bývalý špitální kostel v Mor. Krumlově. V důsledku připravovaných terenních uprav míst kde stával, byl proveden během srpna záchranný výzkum jeho základů. Průběh prací si vyžádal odkrytí plochy 160 m² a přemístění 320 m³ zeminy a navážek. Při výzkumu jsme obnažili povrch základů obvodového zdiva a boky příčky ve východní části lodi. Další sondy odkryly základy vně i uvnitř lodi a presbytáře. Zdivo bylo budováno z hrubě přitesaného, vně lícovaného lomového kamene. Na jednom místě vnitřní strany závěru kostela, který měl tvar protáhlého oblouku, byl do základů zabudován profilovaný klenební článek pozdně gotického charakteru. Pod příčným zdivem v jihovýchodní části obdélné loďi jsme odkryli z velké části rozvalenou zeď odlišného arhu než byly základy kostela. Byla totiž vystavěna bez malty z plochých kamenů zasypaných hlínou. Poblíž ležely zlomky keramiky datovatelné do průběhu 13. století. Zídka je pozůstatkem základů nějaké spíše profánní než církevní stavby a její stáří může datovat nalezená keramika, kterou jsme odkryli ještě na jiném místě výzkumu. Kamenů tohoto zdiva bylo také patrně použito při budování základů špitálního kostela v renesanční, později barokisované podobě, jak ukazují zbytky některých stavebních článků paty zdiva a dochované pohledy na stavbu.

Die Bergungsgrabung der hl. Dreifaltigkeitskirche in Mor. Krumlov.
Bei der Rettungsgrabung von Fundamenten der hl. Dreifaltigkeitskirche in Mor. Krumlov, wurden im südöstlichen Teil des Kirchenschiffes Überreste eines älteren, eher weltlichen als kirchlichen Baues, gefunden. Die Mauern waren aus flachen Steinen gebaut und mit Lehm verschüttet. Daneben fand man Bruchstücke von Keramik aus dem 13. Jahrh., die den Ursprung der Mauern datieren könnten. Beim Abdecken der Grundrisse dieser Kirche, mit einem rechteckigen Schiffe und langgezogenen hufeisenförmigen Presbyterium, stellten wir fest, dass bei diesem Baue sekundär auch das Bruchstück einer spätgotischen Rippe aus dem Gewölbe des Kirchenbaues verwendet wurde. Wie uns Baureste, die sich am Fusse der Mauern erhielten, zeigen, wurde die Kirche im Renaissance; später im Barockstil erbaut.

Boris Novotný

Záchranný výzkum v Doubravníku u Tišnova.

Při hhubení základových rýh pro stavbu kravína na pozemku bývalé velké farní zahrady v Doubravníku byly odkryty základy starých budov. Na žádost okresního musea v Tišnově, byl zde koncem srpna a počátkem září proveden záchranný výzkum. Zjišťovacími sondami jsme odkryli plochu 175 m² a přemístili 350 m³ zeminy a navážek. Výzkum zachytil půdorys části budovy v délce 45 m a šířce 6,5 až 7 m. Obvodové zdivo /80 - 100 cm široké/ bylo rozděleno příčkami na 7 různě velikých místností. Jejich sled směřoval ve východní části odkryvu od východu k západu, pak se lomil a směřoval od severovýchodu k jihozápadu. O délce této budovy svědčí ta okolnost, že její obvodové

zdivo pokračovalo jak na východ pod stojící stodolu, tak na opačném jihozápadním konci odkryvu pod 2 m vysoký břeh navážky. Jedna místnost nepravidelných rozměrů byla vyplněna destrukcí rozsáhlé pece. Při výkopu jsme nacházeli střepy pozdně gotické a renesanční keramiky, zlomky kachlí a pod. V základech stavěných z hrubě přitesaných, zevně lícovaných kamenů, byly zazděny zlomky žeber klenby a zaoblený výzdobný článek. Jejich styl a materiál však neodpovídá výzdobě stojící pozdně gotické stavby kostela. Sondou u východního konce odkryvu jsme obnažili dosti dobře zachovalý trám, dále ohniště u něhož ležely střepy z menších nádob a velké kusy zásobnic datovatelných do 12. století. Závěrem možno usoudit, že na místě, které již bylo osídleno ve 12. století/ jak ukazují nálezy keramiky a dosvědčují pro počátek 13. století písemné prameny/ stály zde, jistě již na sklonku gotické doby, rozsáhlé budovy. Do let 1539 až 1557 pak spadá výstavba a kamenická výzdoba skvostného pozdně gotického kostela. V základech, odkrytých výzkumem byly zabudovány druhotně použité zlomky kamenných výzdobných článků. Ty mohou pocházet ze staršího kostela nebo kláštera augustiniánek, rozbořeného roku 1424 Husity tak, že po něm nezůstalo stopy.

Eine Rettungsgrabung in Doubravník bei Tišnov. Beim Ausheben von Erde für den Bau eines Kuhstalles deckte man auf dem Grundstück des Pfarreigartens in Doubravník bei Tišnov, die Fundamente eines grossen ausgedehnten Gebäudes ab, das eine Länge von 46m und eine Breite von 6,5 bis 7m hatte. Die Grundrissmauern dieses Baues dehnten sich sowohl nach Osten, unter die dort stehende Scheune, sowie am entgegengesetzten Ende unter die 2m hohe Aufschüttung aus. Auf der abgedeckten Fläche stellte man Räume verschiedener Grösse fest. Den einen Raum füllte ein umfangreicher Backofen aus. Weiter stellten wir Balkenreste eines Blockhauses mit Feuerstelle und Keramik des 12. Jahrh. fest. Rund um die steinernen Fundamente des langen Gebäudes lagen Scherben und Kacheln der späten gotischen und Renaissancezeit. Als Schlussfolgerung kann man sagen, dass auf dem Orte, der schon im 12. Jahrh. besiedelt war, in der spätgotischen Zeit ein umfangreiches Gebäude stand. Ungefähr in dieselben Jahre fällt der Bau der bis zum heutigen Tage bestehenden Kirche. Die in den Fundamenten gefundenen verzierten steinernen Stücke, könnten von einer älteren Kirche oder dem Augustianerkloster stammen, das nach schriftlichen Nachrichten im Jahre 1424 von den Hussiten zerstört wurde und von dem keine Spuren blieben.

Boris Novotný